

**LOKALNI AKCIONI PLAN ZA REŠAVANJE PITANJA IZBEGLIH I INTERNO
RASELJENIH LICA U OPŠTINI GOLUBAC 2009-2013**

Opština Golubac, _____ 2009. godine

SADRŽAJ

strana

Uvod	
• Uvodna na reč Predsednika Opštine/Grada	
• Odluka Skupštine Opštine/Grada o usvajanju LPA	
• Zahvalnost učesnicima/cama u procesu izrade LPA	
Sažetak (rezime) LPA	
Poglavlje 1: Opšti podaci o Opštini/Gradu	
Poglavlje 2: Podaci o izbeglim i interno raseljenim licima u Opštini/Gradu	
Poglavlje 3: Analiza situacije i sporna pitanja izbeglih i interno raseljenih lica ..	
Poglavlje 4: Prioritetne ciljne grupe	
Poglavlje 5: Opšti i specifični ciljevi	
Poglavlje 6: Aktivnosti – Zadaci za realizaciju LPA	
Poglavlje 7: Resursi/budžet	

Poglavlje 8. Aranžmani za primenu
Poglavlje 9: Praćenje i ocena uspešnosti
Poglavlje 10: Plan komunikacije LPA
Prilozi

Uvod

Uvodna reč Predsednika Opštine Golubac _____

.....

Šta je Lokalni plan akcije za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica

U ovom dokumentu pod procesom *lokalnog akcionog planiranja unapređenja položaja izbeglih i interno raseljenih lica (IRL)* podrazumevamo proces donošenja odluka o tome koje promene značajne za život izbeglih i interno raseljenih lica nameravamo da ostvarimo u svom lokalnom okruženju u toku predviđenog vremenskog perioda. Taj proces se zasniva na identifikovanju najboljeg načina angažovanja kapaciteta svih socijalnih aktera u zajednici u planiranju i primeni plana. *Lokalni akcioni plan za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica* posmatramo kao rezultat procesa planiranja ili plansku odluku kojom su definisani osnovni načini ostvarivanja ciljeva razvoja ove oblasti života lokalne zajednice.

U okviru ovog dokumenta, pod *izbeglim i interno raseljenim licima* podrazumevaju se sva lica koja su bila izložena prisilnom napuštanju svojih domova i raseljavanju, zbog rata na prostoru bivših jugoslovenskih republika i bombardovanja Kosova i Metohije, uključujući i ona lica koja su u međuvremenu stekla status građana Republike Srbije, ali i dalje imaju nerešene egzistencijalne probleme nastale u toku izbegličkog statusa.

Strateški okvir Projekta određen je u skladu sa politikom i pravcima delovanja definisanim Nacionalnom strategijom za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica i drugim nacionalnim strateškim dokumentima od značaja za ovu oblast. U cilju koordiniranog rada, korišćenja naučenih lekcija i najboljih praksi, ovaj Projekat uzima u obzir postojeće projekte izgradnje kapaciteta na lokalnom nivou, a naročito one koji su u domenu socijalne, ekonomske i stambene politike. Kreiranje i sprovođenje lokalnih akcionih planova za unapređenje položaja izbeglih i interno

raseljenih lica ovde se tretira kao deo šireg mehanizma smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti osetljivih društvenih grupa.

Strateški/Lokalni plan akcije za unapredjenje položaja izbeglica i IRL donosi se na period od 5 godina, sa detaljnom razradom aktivnosti za 2009 i 2010 godinu.

Proces izrade Lokalnog akcionog plana za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini Golubac, zasnivao se na interaktivnom pristupu čije su osnovne metodološke karakteristike da je:

- Lokalni – sproveden je u lokalnoj zajednici i uvažava lokalne specifičnosti;
- Participativan – uključio je različite bitne aktere procesa društveno organizovane podrške izbeglim i interno raseljenim u lokalnoj zajednici;
- Utemeljen na realnim okolnostima, raspoloživim resursima i potrebama unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih;
- Prilagođen situaciji u lokalnoj zajednici, akterima i pozitivnoj promeni kojoj se teži;
- Koristi savremene metode planiranja i analize svih važnih elemenata potrebnih za donošenje odluka;
- Podstiče odgovoran odnos različitih društvenih aktera u lokalnoj zajednici.

Za potrebe procesa, prikupljanje i analizu osnovnih podataka o položaju i potrebama izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini Golubac, korišćeni su sledeći izvori: rezultati intervju sa potencijalnim korisnicima i sastanaka sa lokalnim akterima, statistički podaci, različiti izvještaji i dokumenti, podaci Komesarijata za izbeglice Republike Srbije, Opštinskog povereništva za izbeglice, Crvenog krsta, lokalnih nevladinih organizacija itd. Proces izrade Plana sproveden je u periodu oktobar-decembar 2008. god.

Odluka¹ Skupštine Opštine Opštine Golubac o usvajanju Lokalnog akcionog plana za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica

Zahvalnost učesnicima/cama u procesu lokalnog akcionog planiranja

U cilju izrade Lokalnog akcionog plana za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini Golubac, formiran je Opštinski Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja koji su činili predstavnici lokalne samoprave kao nosioca procesa i formalnog donosioca ovog dokumenta, uključujući i Povereništvo za izbeglice; institucija sistema koje se na lokalnom nivou bave pitanjima izbeglih i interno raseljenih; nevladinih organizacija koje deluju u lokalnoj zajednici i Komesarijata za izbeglice Republike Srbije .

Uloga Opštinske radne grupe bila je da:

- Unapredi sopstvene kapacitete za planiranje kroz odgovarajuće obuke organizovane od strane KIRS-a i podržane od strane IOM-a;

- Obezbedi potrebne podatke neposredno od ciljnih grupa i socijalnih aktera u sistemu podrške izbeglim i interno raseljenim;
- Razmenjuje informacije i učestvuje na sastancima od značaja za proces planiranja;
- Primenjuje usvojene metode planiranja tokom procesa planiranja;
- Definiše ciljeve, pravce razvoja i saraduje sa različitim relevantnim lokalnim i republičkim akterima;
- Planira praćenje i ocenjivanje uspešnosti primene lokalnog akcionog plana;
- Radi na pisanju završnog dokumenta;
- Inicira javnu raspravu o nacrtu dokumenta i doprinese da finalna verzija bude predložena Skupštini Opštine na usvajanje.

Članovi Opštinske radne grupe:

R. br.	Ime i prezime	Funkcija u instituciji	Naziv institucije koju predstavlja
1.	Dr. Nebojša Mijović	Predsednik	Opština Golubac
2.	Slobodan Milošević	Zamenik predsednika	Opština Golubac
3.	Ljubiša Mišić	Savetnik predsednika	Opština Golubac
4.	Vesna Ogarević	Okružni koordinator	Komesarijat za izbeglice RS
5.	Vladica Buljubaša	Rukovodilac odeljenja za Privredu i infrastrukturu	Opština Golubac
6.	Živojka Marjanović	Socijalni radnik	Centar za socijalni rad
7.	Živadinka Čučković	Sekretar	Crveni krst Golubac
8.	Vladimir Ilić	Predstavnik	NVO „CUPPAE“
9.	Vesna Živković	Savetnik	Nacionalna služba za zapošljavanje

Ostali akteri uključeni u sam proces lokalnog akcionog planiranja su bili predstavnici različitih institucija, organizacija i grupa, uključujući i grupe potencijalnih korisnika koji su povremeno učestvovali u konsultativnom procesu. . Posebnu zahvalnost izražavamo Komesarijatu za izbeglice Republike Srbije i IOM projektnom timu.

Sažetak - Rezime

(na srpskom i na engleskom)

Sažetak na jednoj strani koji sadrži kratak prikaz celokupnog dokumenta (šta, ko, za koga, zašto, koliko traje, koliko košta, ciljevi, kao i napomene da dokument ima aranžmane za primenu, plan praćenja i ocenjivanja uspešnosti, budžet, plan informisanja javnosti i priloge). Ovde se naglašavaju osnovne oblasti kojima se AP bavi, kako bi se stekla jasna i pregledna slika.

Poglavlje 1.

Opšti podaci o opštini Golubac

GEOGRAFIJA

Opština Golubac je jedna od [opština u Republici Srbiji](#). Nalazi se u [Centralnoj Srbiji](#) i spada u [Braničevski okrug](#). Po podacima iz [2004.](#) opština zauzima površinu od 368 [km²](#) (od čega na poljoprivrednu površinu otpada 15.083 [ha](#), a na šumsku 16.554 ha), a od toga Opština Golubac zauzima 52 km desne obale Dunava. Centar opštine je grad [Golubac](#). Opština Golubac se sastoji od 24 naselja. Po podacima iz [2002.](#) godine u opštini je živelo 9.913 stanovnika, a [prirodni priraštaj](#) je iznosio -11,2 %. Po podacima iz 2004. broj zaposlenih u opštini iznosi 1.220 ljudi. U opštini se nalazi 17 osnovnih škola.

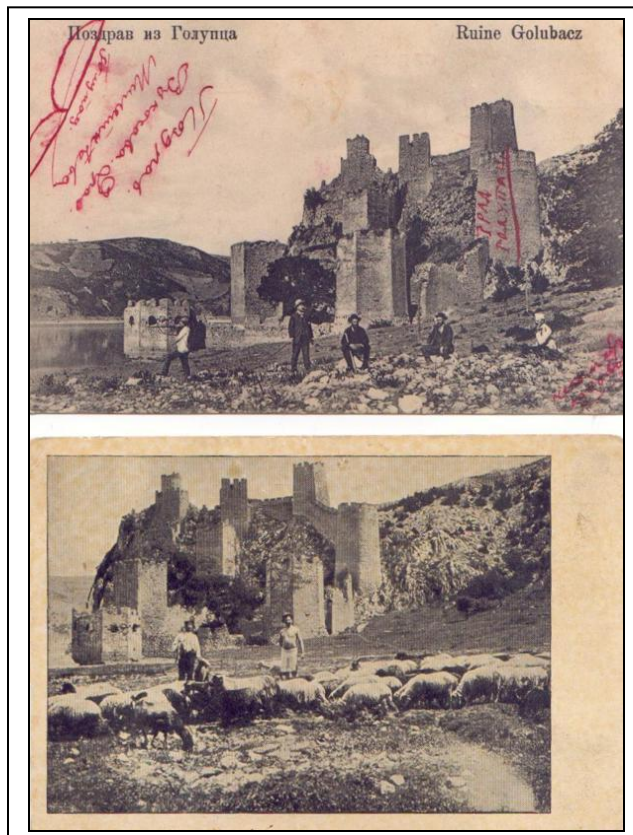

Golubac se nalazi na severoistoku Srbije, na obali reke Dunav kod ulaska u Đerdapsku klisuru, u području Kučajskih planina. Udaljen je 130 km od Beograda. Bitna karakteristika njegovog geografskog položaja je ta da se nalazi na granici dva geoporostora, nizijskog (obodni deo Panonske nizije) i Karpatskog, planinskog sistema.

ISTORIJA

Povoljan geografski položaj Golupca privlačio je mnoge osvajače. U periodu rimskih osvajanja Dunav je činio stabilan prirodni odbrambeni bedem. Da bi tu funkciju Dunava sačuvali i u budućim vremenima Rimljani su sa obe strane reke podigli utvrđenja koja su štitila severne granice carstva. Na brežuljku koji se nalazi 4 kilometra uzvodno od srednjovekovnog grada Golupca, nalaze se ostaci kastela poznatijeg pod nazivom Vicus Cuppae iz prvog veka nove ere, za koji se smatra da je u administrativnom pogledu bio u sastavu teritorije Viminacijuma.

Srednjovekovni grad Golubac nalazi se na desnoj obali Dunava, na nepristupačnoj steni, gde oko 1 km nizvodno od grada počinje Đerdapska klisura. U samom naselju Golubac Dunav je najširi u svom toku, pa ga

turisti često upoređuju sa boko-kotorskim zalivom.

Područje oko Golupca je dugo bilo poprište sukoba između Vizantije, Srba, Bugara i Mađara. Mir je zavladao onog momenta kad su ove oblasti potpale pod srpsku upravu za vreme kralja Dragutina (1291. godine). U tim burnim, ratnim vremenima nastao je srednjovekovni grad Golubac.

Golubac se prvi put pominje kao tvrđava sa ugarskom vojnom posadom, 1335. godine. Pretpostavlja se da je grad u vreme Kosovske bitke bio u srpskim rukama, a posle Kosovske bitke zauzeo ga je Bajazit I. Grad je ponovo bio u srpskim rukama oko 1410. godine za vreme vladavine Stefana Lazarevića. Posle smrti Stefana došlo je do promena. Despot Stefan Lazarević je bio obavezan da, pošto nije imao muškog naslednika, Mačvu, Beograd i Golubac vrati Ugarskoj. U vreme smrti Stefana, Ugarski kralj Žigmund dolazi u Srbiju da bi preuzeo ugovorene teritorije. Stefan Lazarević je dao Golubac vojvodi Jeremiji kao zalog za pozajmicu od 12.000 dukata. Na dobijeni zahtev od Žigmunda da preda grad, gradonačelnik Jeremija je tražio da mu predhodno isplati 12.000 dukata koje je on dao za grad. Pošto Žigmund nije hteo da mu plati, Jeremija predaje grad Turcima bez borbe. Pod turskom vlašću Golubac je, sa kraćim prekidima, bio sve do 1867. godine.

KULTURA I TURIZAM

Turistička ponuda Golupca je veoma raznovrsna. U blizini je nacionalni park Djerdap, etno muzej u selu Dobra sa galerijom slika, fotografija i starim stvarima i alatima, crkva Prenosa moštiju Svetoga Oca Nikolaja u Golupcu, crkva Svetoga Stefana Prvovenčanog u Dobri.

Najznačajniji spomenik kulture je manastir Tuman (10 km od Golupca), posvećen Sv. Arhangelu Gavrilu. Za ime manastira postoji interesantno narodno predanje vezano za ime Miloša Obilića.

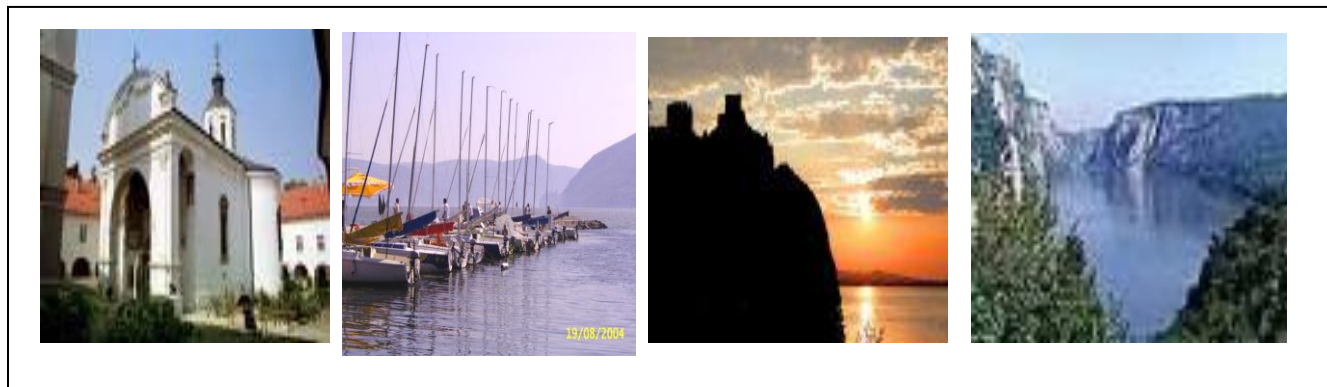
Miloš je imao svoj dvorac u obližnjem selu Dvorište. Prilikom odlaska u lov nehotice je ranio

isposnika Zosima Sinatija, koji je prebivao u obližnjoj pećini. Kada ga je poneo vidaru na lečenje pustinjak mu reče: "Tu mani!" tj. "nema leka- pusti da tu umrem". Da okaje greh, Miloš podize zadužbinu – manastir u koji položi Zosimove mošti. Dok je zidao manastir stiže knežev poziv da dođe u boj: "Tu mani, pa dođi na Kosovo!" Od dvostrukog "Tu mani!" manastir dobija ime Tuman.

Od turističkih manifestacija možemo pomenuti još i tradicionalni "Golubački kotlić", koji se održava već 40 godina. Evropi.

Golubac je centar i srpskog jedrenja. Veličina akvatorijuma, stalni vetrovi i širina Dunava od 5,8 km omogućili su da Golubac ima najbolje uslove za jedrenje na reci u celoj

Evropi. Jedriličarski savez Srbije je zbog toga u Golupcu otvorio Jedriličarski centar Srbije. U okviru centra se nalazi i marina sa dizalicom, benzinska pumpa, tereni za odbojku i fudbal na pesku. U Golupcu se već 15 godina održavaju državna i međunarodna takmičenja u jedrenju. Sezona počinje u maju, a završava se u septembru.

OPŠTINA U BROJKAMA

Opština Golubac po popisu od 2002. godine imala je 9.913 stanovnika koji žive u 25 naselja. U opštini je prisutna tendencija smanjenja broja stanovnika (posebno u selima) tako da broj stanovnika opada iz godine u godinu.

Po popisu iz 1991. godine na teritoriji opštine Golubac živelo je, zajedno sa licima na privremenom radu u inostranstvu, 12499 stanovnika od kojih je u inostranstvu bilo 1844.

Prema proceni Republičkog zavoda za statistiku u 2006. godini na teritoriji opštine Golubac živi 9523 stanovnika ili 390 stanovnika manje nego po popisu 2002. godine.

Podaci/popis	1991	2002
Broj lica na boravku u inostranstvu	1.844	2.166

12. 079 lica

Po popisu iz 2002. godine nisu popisana lica koja se nalaze na privremenom radu u inostranstvu, kojih je po podacima opštine Golubac i odeljenja za statistiku Smederevo i 2166, tako da je ukupan broj stanovnika

U 2002. godini popisano je 2981 domaćinstava ali kako se smanjuje broj stanovnika tako se javlja i tendencija smanjenja broja domaćinstava, koje je najprisutnije u seoskim naseljima. Razloge smanjenju broja broja domaćinstava treba tražiti u odlasku u inostranstvo na rad i slabijom komunalnom i infrastrukturom u seoskim naseljima. U strukturi broja članova domaćinstava najviše je tročlanih domaćinstava

Podaci/popis	1991	2002
Broj domaćinstava		2.981
Prosečna veličina domaćinstva		3,32
Broj porodica		3.008
Stanovništvo staro 65 i više godina (broj)		2.289
Udeo stan. starog 65 i više god %		23,09

Podaci	2003	2004	2005
roĐeni	155	66	51
umrli	199	174	185
Priordni priraštaj	-84	-108	-134

Priordni priraštaj - Iz tabele 5. se vidi da je za samo dve godine, bez migracionog odliva, broj stanovnika opštine Golubac smanjen za 192. U 2005. godini roĐeno je 15 beba manje nego 2004. g. a čak 64 manje nego 2003. godine. Opština Golubac ima negativan priraštaj stanovništva, kao i veći odliv stanovništva na druge teritorije.

Podaci/popis	1991	2002
Prirodni priraštaj na 1000 stanovnika		11.2

Umrla odojčad na 1000 živorođene dece		15.2
Očekivano trajanje života živorođene dece		M-68,9 Ž-76,97

I u opštini Golubac beleži se pad broja stanovnika a migraciona kretanja usmerena su iz sela prema gradovima kako prema sedištu opštine tako i prema drugim gradovima. Posebno treba ukazati na problem koji se javio u 2004. i naročito u 2005. godini a to je odlazak mladih generacija posebno školske dece u inostranstvo gde se priključuju porodicama koje se 20 i više godina nalaze na privremenom radu u zemljama Evropske unije a posebno u Austriji.

Tabela 6. Starosna struktura i broj		
Podaci/popis	1991	2002
Broj dece predškols. uzrasta		785
Udeo dece predško. uzrasta %		8,13
Broj dece školskog uzrasta		864
Udeo dece predškolskog uzrasta %		8,95
Radni kontigent (15 – 64)		5803
Udeo starijih od 65 i više godina %		23,09

U ukupnom broju stanovnika učešće ženske populacije je 51,63% u Republici Srbiji 51,37%. Broj mladih do 19 godina je 2.037 ili 20.54% od ukupnog broja stanovnika dok je starijih od 65 godina 2289 ili 23,09 % što je približno kao i u Republici Srbiji .

Na teritoriji opštine Golubac živi 659 penzionera a po sledećoj strukturi- **starosni penzioneri 248 , invalidski penzioneri 176, porodični penzioneri 235**. Od navedenog broja penzionera, na teritoriji opštine Golubac najveći broj penzionera 143 ili 21,70% prima penzije koje su niže od 6.910,46 dinara, prema podacima PIO fonda.

Na socijalnu strukturu opštine ima velikog uticaja i veliki broj izdržanih lica, u odnosu na broj lica sa ličnim prihodom – broj izdržanih lica je za 13% veći od broja lica sa ličnim dohodkom, ali ovu činjenicu treba posmatrati kroz veliki broj lica koja žive u inostrantvu, i da se tako finansiraju elementarne potrebe socijalno ugroženih lica.

Tabela 7. Stanovništvo prema aktivnosti		
Podaci/popis	1991	2002
Aktivno: obavlja zanimanje		3.614
Aktivno: ne obavlja zanimanje		545
Radni kontigent		4.159
Lica s ličnim prihodom		2.069
Izdržavano stanovništvo		3.633

Tabela 8. Stanovništvo prema nacionalnoj pripadnosti				
Podaci/popis	2002		Podaci/popis	2002
Srbi	8.629		Romi	41
Crnogorci	15		Rumuni	65
Jugosloveni	38		Rusi	3
Vlasi	870		Slovinci	1

Mađari	6		Ukrajinci	4
Bošnjaci	1		Hrvati	3
Bugari	3		Česi	1
Makedonci	9		Ostali	2
Muslimani	6		Neopredeljeni	61
			Nepoznato	155

U opštini Golubac živi veliki broj nacionalnih grupa, od kojih su najmnogobrojniji Srbi koji čine 87% od ukupne populacije, ukoliko se izuzmu lica koja su an privremenom radu u inostranstvu. Na drugom mestu se nalaze Vlasi sa 8,7 % zastupljenosti, dok su ostale nacionalne grupe ispod 1% zastupljenosti, ukoliko se izuzmu kategorije „neopredeljeni i nepoznato“

koje su zastupljene sa 2,7%.

Kada je u pitanju broj i struktura lic a iz marginalizovanih grupa, na teritoriji opštine Golubac živi 41 lice Romske nacionalnosti i 72 lica iz kategorije izbeglih i interno raseljenih (55 izbeglih i 17 interno raseljena lica) prema podacima Povereništva za izbeglice.

Tabela 9. Struktura nezaposlenih lica				
Stepen kvalif.	Broj nezaposle.	% u ukupnom broju	muškarci	žene
I	196	36,91	181	115
II	68	12,80	47	21
III	131	24,67	78	53
IV	102	19,23	32	70
V	3	0,56	3	-
VI	24	4,52	8	16
VII	7	1,31	5	2
UKUPNO	531	100	254	277

U 2006 gtdini na evidenciji nezaposlenih sa teritorije opštine Golubac evidentirano je ukupno 531 lice što je za 112 lica više nego 2005. lica kada je evidentirano ukupno 419 nazaposlenih. Stopa nezaposlenosti je u porastu (13%) zbog restrukturiranja preduzeća Bambi IV Braničevo i PIM Kamenolomi.

Najveće učešće imaju nezaposleni sa prvim stepenom 36,91%, učešće žena je 52,16% što takođe ne obećava brzu uposlenost imajući u vidu i privredne potencijale opštine Golubac. U opštini je ukupno zaposleno

oko 950 radnika. U decembru 2006. g. prosečna plata sa porezima i doprinosa je bila 32.211, a neto zarada 22.074, što je takođe manje od proseka u Republici.

Na teritoriji opštine postoje dve osnovne škole i to u Golupcu i u Braničevu, kao i dva odeljenja škole iz Rabrova, koje se nalazi u Klenju i odeljenje škole iz Golupca u Dobri.

U školi Golubac sa odeljenjem u Dobri školu pohađa 433 učenika, školu u Braničevu pohađa 248 učenika dok istureno odeljenje u Klenju pohađa 112 učenika tako da je ukupan broj Đaka osnovnih škola 793, a veliki broj učenika putuje organizovanim prevozom do mesta stanovanja.

Tabela 10. Obrazovna struktura

Struktura	Muško	Žensko
Bez Školske sprema	148	553
1-3 razreda osnovne škole	100	173
4-7 razreda osnovne škole	1056	1409
Osnovno obrazovanje	1236	1216
Srednje obrazovanje	1192	842
Viša školska sprema	101	75
Visoka školska sprema	67	38
Nepoznato	105	63
Ukupno	4005	4369

Podaci o izbeglim i interno raseljenim licima u Opštini Golubac Poglavlje 2.

Tabela 11. Prikaz izbeglica od 1992-2009.

ukupno	Muško	Žensko
Hrvatska 347	131	216
BiH 187	81	106
U k u p n o:	212	322

Analizu zainteresovanih strana i Analizu problema.

Nacionalni strateški dokumenti od značaja za pitanja izbeglih i interno raseljenih lica su:

- Nacionalna strategija za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica (2002);
- Strategija za smanjenje siromaštva (2003);
- Nacionalna strategija održivog razvoja (2008);
- Nacionalna strategija privrednog razvoja Republike Srbije 2006-2012;

² Detaljan prikaz ove analize je dat u Prilogu ___

Poglavlje 3. Analiza situacije i zaključci

Analiza konteksta ili radnog okruženja je obuhvatila četiri vrste kvalitativnih analiza: Analizu ili Pregled dokumentacije o širem radnom okruženju², Analizu stanja (SWOT),

- Nacionalna strategija zapošljavanja 2005-2010;
- Strategija regionalnog razvoja 2007-2012;
- Strategija razvoja poljoprivrede³;
- Strategija razvoja socijalne zaštite;
- Nacionalni plan akcije za decu.

Aktuelni zakonski okvir za pitanja izbeglica je Zakon o izbeglicama⁴. S obzirom na uočenu potrebu da taj Zakon bolje prati aktuelne potrebe i pitanja izbeglica, sačinjen je Predlog Zakona o izmenama i dopunama Zakona o izbeglicama, ali on još nije usvojen.

U opštini Golubac do sada nije bilo programa i projekata za izbegla i IRL koji su realizovani ili se aktuelno realizuju.

Najvažniji zaključci ove analize su sledeći:

- Nacionalna strategija za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica (2002) definiše osnovne pravce delovanja – obezbeđivanje uslova za povratak i obezbeđivanje uslova za lokalnu integraciju, što je potpuno u skladu sa međunarodno prihvaćenim ciljevima za rešavanje položaja ove grupe građana.
- Ostale navedene nacionalne strategije pružaju osnovu i daju smernice za razvijanje mera i akcija u oblasti lokalne integracije izbeglih i interno raseljenih lica kojima se može doprineti unapređenju njihovog životnog standarda i ukupnog društvenog položaja.

Analiza stanja⁵ u lokalnoj zajednici po pitanjima unapređenja položaja izbeglih i interno raseljenih lica izvršena je kroz identifikovanje dosadašnjih aktivnosti i rezultata u ovom domenu i sagledavanje pozitivnih kapaciteta i slabosti lokalne zajednice, kao i mogućnosti i prepreka sa kojima se suočava u svom radnom okruženju.

Najvažniji zaključci ove analize su:

SNAGE -Podrška LS -Planirana sredstva opštine -Solidna tehnička opremljenost -Stručnost radne grupe	SLABOSTI -Neupućenost LS u probleme izbeglih i IRL -Nezainteresovanost pojedinih članova radne grupe Nepostojanje lokalnih strateških planova
MOGUĆNOSTI -Donatori -Strategije -Informisanje izbegličke populacije -Nacionalne strategije	PRETNJE -Ekonomska kriza -Veliki broj socijalno ugroženog stanovništva -Neuskladjen zakonski okvir sa realnom situacijom i problematikom

³ Ovo važi za one opštine/gradove koji imaju poljoprovredni deo i poljoprivredno stanovništvo u značajnom procentu među izbeglim i IRL.

⁴ „Službeni glasnik RS“, br. 18/92; „Službeni list SRJ“, br. 42/2002; „Službeni glasnik RS“, br. 45/2002

⁵ SWOT analiza

Analizom zainteresovanih strana identifikovane su ključne zainteresovane strane za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini Golubac koje su diferencirane na krajnje korisnike usluga (različite grupe izbeglih i interno raseljenih lica) i ključne partnere lokalnoj samoupravi u razvijanju i primeni mera i programa.

Krajnji korisnici Lokalnog akcionog plana za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica su višečlane izbegličke i IRL porodice i samačka domaćinstva čije su glavne karakteristike problemi sa kojima se suočavaju, a glavni motiv im je trajno stambeno zbrinjavanje i egzistencija.

Ključni partneri⁶ lokalnoj samoupravi su:

-Povereništvo koje je osnovano 1992. godine. Od 1992 do danas promenjeno je 5 poverenika. Broj korisnika u periodu od 1992. do 2009. godine je 560.

-Centar za socijalni rad- zadovoljenje potreba korisnika iz oblasti socijalne i porodično pravne zaštite, trenutne pomoći

-Obavljanje osnovne delatnosti

Analiza problema je pokazala da je glavni problemi izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini Golubac stambeno zbrinjavanje.

Opšti zaključci analize - sporna pitanja

Potrebno je na osnovu svih prethodnih analiza izdvojiti, po bulit-ima (tačkama) šta su glavna sporna pitanja koja bi trebalo imati u vidu pri razvijanju LPA. Ta pitanja se moraju odnositi i na probleme izbeglih i IRL, ali i na pitanja snaga i slabosti lokalne zajednice, odnosno kapacitete ključnih aktera/partnera.

Poglavlje 4. Prioritetne grupe

Navesti kriterijume oko kojih se Radna grupa dogovorila da budu kriterijumi za izbor prioriternih grupa među izbeglim i IRL.

Navesti prioritne grupe (i prioritne probleme⁷) odabrane u skladu sa kriterijumima.

Za svaku grupu/problem, identifikovati i navesti u bulit-ima/tačkama šta se vidi i preporučuje kao potencijalne lokalne mere za poboljšanje situacije.⁸

⁶ Navesti svakog od ključnih partnera i opisati njihove odlike kao i za korisnike/ce.

⁷ Primer jednog prioritnog problema identifikovanog u toku obuke/treninga je: nedovoljno ažurirane lokalne baze podataka o izbeglim i IRL.

Poglavlje 5. Opšti i specifični ciljevi

U akcionom planu na lokalnom nivou, opšti cilj odgovara strateškim ciljevima u Strateškim dokumentima. Potrebno je definisati jedan ili *najviše* dva opšta cilja koji će se odnositi na unapređenje sveobuhvatnog položaja izbeglih i IRL u lokalnoj zajednici i istovremeno su u skladu sa nacionalnim strateškim opredeljenjima. Npr., to bi mogli da budu ciljevi čija je ključna promena integracija u lokalnu zajednicu, unapređenje životnog standarda ove grupe u lokalnoj zajednici i sl. Potrebno je da opšti cilj ima četiri ključna elementa: promenu, ciljnu grupu, lokaciju i način kako se ostvaruje promena⁹.

Specifični ciljevi koji su neophodni za ostvarivanje opštih ciljeva akcionog plana na lokalnom nivou. MUDRO¹⁰ definisani i definisani tako da je njihovo ostvarivanje relevantno za postizanje opšteg/ih ciljeva.

Poglavlje 6. Aktivnosti – zadaci za realizaciju LPA

Aktivnosti definisati za svaki specifični cilj u vidu tabele akcionog plana. Poželjna je detaljna razrada za minimum dve godine: 2009. i 2010. godinu, zbog dugoročnijeg planskog pristupa.

⁸ Poželjno je identifikovati za svaki prioritet po nekoliko potencijalnih mera, od kojih će se, kasnije odabrati one koje će biti predmet LPA.

⁹ Pogledati produkte seminara.

¹⁰ MUDRO - Merljiv, Uvremenjen, Dostižan, Realističan i relevantan za opšti cilj, Određen

TABELA LOKALNOG AKCIONOG PLANA

Specifični cilj :							
Aktivnost	Period realizacije (od – do)	Očekivani rezultat	Indikator(i)	Potrebni resursi		Nosilac aktivnosti	Partner/i u realizaciji
				Budžet lok. samoup.	Ostali izvori		

Specifični cilj :							
Aktivnost	Period realizacije (od – do)	Očekivani rezultat	Indikator(i)	Potrebni resursi		Nosilac aktivnosti	Partner/i u realizaciji
				Budžet lok. samoup.	Ostali izvori		

Poglavlje 7 Resursi/budžet

Procenjeno je da će za realizaciju Lokalnog plana 2009-2013. god. biti ukupno potrebno oko [redacted]¹¹EUR¹². S obzirom da su detaljni godišnji planovi urađeni za 2009. i 2010. god. utvrđeni su i precizniji troškovi primene Lokalnog plana u tom periodu. U 2009. god. će početi obuhvatna i intenzivna primena Lokalnog plana, tako da su potrebna sredstva u iznosu od [redacted] EUR, a u 2010. u iznosu od [redacted] EUR. Detaljan godišnji budžet za svaku sledeću godinu primene Lokalnog plana biće urađen na osnovu razrađenih godišnjih planova za te godine.

Sredstva za realizaciju ovog Lokalnog plana obezbeđivaće se iz različitih izvora: delom iz budžeta lokalne samouprave, delom iz donatorskih budžeta, odnosno pomoću projekata koji će se razviti na osnovu ovog Lokalnog plana, kao i iz drugih dostupnih izvora.

Poglavlje 8. Aranžmani za primenu

Aranžmani za primenu LPA u Opštini/Gradu _____ obuhvataju **lokalne strukture i različite mere i procedure** koje će osigurati njegovo uspešno sprovođenje. U okviru lokalnih struktura, razlikuju se:

- 1) **Strukture za upravljanje procesom primene LPA i**
- 2) **Strukture koje su operativne i primenjuju LPA**

Strukturu za upravljanje procesom primene LPA, nakon njegovog usvajanja, predstavljaće *Radna grupa* koja je učestvovala u njegovoj izradi. Radna grupa će, kao deo svog budućeg rada, napraviti *Plan upravljanja primenom Lokalnog plana*.

Radna grupa, kao upravljačka struktura ima sledeće zadatke:

- U potpunosti odgovara za vođenje celokupnog procesa primene Lokalnog plana;
- Imenuje lokalne timove za upravljanje projektima koji nastanu kao rezultat operacionalizacije Lokalnog plana;
- Obezbeđuje pristup i prikupljanje svih podataka i informacija u elektronskoj formi od svakog aktera-učesnika u procesu unapređenja položaja izbeglih i IRL u lokalnoj zajednici;
- Održava kontakte sa svim učesnicima u realizaciji Lokalnog plana;

¹¹ Dopuniti konkretnim ciframa! Idealno je da imamo ovu procenu, ali ako nije moguće, bolje je izostaviti, nego izmišljati ovaj podatak!

¹² Iznosi mogu da budu izraženi i u RSD, ako se Radna grupa tako opredeli.

- Upravlja procesom praćenja (monitoringa) i ocenjivanja uspešnosti (evaluacije) Lokalnog plana;
- Održava kontakte sa javnošću i donosiocima odluka u lokalnoj samoupravi.

Operativnu strukturu za primenu ovog Lokalnog akcionog plana činiće institucije, organizacije i timovi formirani u cilju neposredne realizacije plana i projekata razvijenih na osnovu Lokalnog plana. U skladu sa Lokalnim akcionim planom, biće realizovana podela uloga i odgovornosti među različitim akterima u lokalnoj zajednici-partnerima u realizaciji. Svaki akter će u skladu sa principom javnosti i transparentnosti rada voditi odgovarajuću evidenciju i dokumentaciju i pripremati periodične izveštaje o radu. Izveštaji će biti polazna osnova za praćenje i ocenjivanje uspešnosti rada.

Operativna struktura za primenu Lokalnog plana ima sledeće zadatke i odgovornosti:

- Realizacija Lokalnog akcionog plana;
- Neposredna komunikacija sa korisnicima/cama usluga koje se obezbeđuju Lokalnim planom;
- Redovno dostavljanje izveštaja koordinadoru/ki Radne grupe o svim aktivnostima na sprovođenju Lokalnog plana;
- Učešće u eventualnim obukama za unapređenje stručnosti i kompetencija za sprovođenje zadataka Lokalnog plana;
- Unapređenje procesa primene Lokalnog plana u skladu sa sugestijama i preporukama upravljačke strukture.

Upravljačka i operativna struktura će razviti plan i mehanizme međusobne komunikacije, pratiće uspešnost razmene informacija i efikasnost komunikacije u odnosu na očekivane rezultate primene Lokalnog plana. Plan komunikacije upravljačke i operativne strukture urediće vreme i načine razmene informacija i preduzimanja odgovarajućih akcija.

Detaljne godišnje planove za naredni period, nakon 2010. god. pripremaće Radna grupa uz aktivne konsultacije sa operativnim strukturama. Po potrebi, Radna grupa će formirati i odgovarajuće radne timove. Godišnje planove će usvajati Skupština Opštine/Grada _____ (ili drugi nadležni organ lokalne samouprave).

Mehanizmi praćenja, ocenjivanja uspešnosti primene Lokalnog plana i donošenja eventualnih korektivnih mera biće definisani Planom praćenja i ocenjivanja uspešnosti (planom monitoringa i evaluacija).

Poglavlje 9.

Praćenje i ocena uspešnosti

- **Cilj praćenja i ocene uspešnosti (monitoringa i evaluacije)** LPA je da se sistematično prikupljaju podaci, prati i nadgleda proces primene i procenjuje uspeh LPA radi predlaganje eventualnih izmena u aktivnostima na osnovu nalaza i ocena.

- **Vremenski okvir:** Monitoring (kao sistematski proces prikupljanja podataka) sprovodi se kontinuirano i dugoročno za period 2009-2013. Evaluacija (kao analiza podataka i donošenje ocene o uspešnosti) vršiće se periodično - jednom godišnje i podnosće se izveštaj Skupštini Opštine/Grada _____ . Finalna evaluacija obaviće se na kraju 2013 godine.
- **Predmet monitoringa i evaluacije:** Monitoring i evaluacija uključuju celovito sagledavanje ispunjenja aktivnosti - zadataka i specifičnih ciljeva.
- **Ključni indikatori uticaja** za praćenje i ocenjivanje uspešnosti primene Lokalnog plana će biti sledeći:
 - Broj novih usluga - lokalnih mera / programa za izbegla i IRL;
 - Obuhvat izbeglih i IRL novim uslugama i merama;
 - Struktura korisnika/ca usluga i mera / programa;
 - Nivo uključenosti različitih aktera u pružanje usluga izbeglim i IRL u lokalnoj zajednici;
 - Obim finansijskih sredstava izdvojenih za usluge izbeglim i IRL;
 - Struktura finansijskih sredstava izdvojenih za usluge izbeglim i IRL (budžet lokalne samouprave, donatorska sredstva, drugi izvori...).

Procesni indikatori su definisani u sklopu tabele Lokalnog akcionog plana.

- **Metode i tehnike monitoringa i evaluacije:** Za uspešno obavljanje monitoringa i evaluacije koristiće se standardni set alata među kojima su: evidentiranje korisnika, intervjui sa korisnicima (upitnici, razgovori, ankete), ankete, izveštavanje i dr.

Opštinska radna grupa će biti odgovorna za praćenje i ocenjivanje uspešnosti rada na primeni Lokalnog plana akcije - vršiće monitoring (M) i evaluaciju (E). Tim za M i E čine predstavnici/ce - stručna lica iz lokalnih institucija i organizacija koje se neposredno ili posredno bave pitanjima izbeglih i IRL, kao i predstavnici/ce korisničkih grupa ovog Lokalnog plana. Radna grupa će svojim Planom rada definisati način organizovanja monitoringa i evaluacije Lokalnog plana.

Poglavlje 10¹³ Plan komunikacije LPA

Ovaj odeljak posvećen je ostvarivanju participacije građana u donošenju LPA i transparentnosti rada tima koji je učestvovao u njegovom donošenju i implementaciji. Ovde se definišu aktivnosti koje omogućavaju vidljivost procesa i povećavanje vlasništva zajednice, a posebno izbeglih i IRL nad procesom donošenja akcionog plana.

¹³ Ovi delovi su PREPORUČENIA, ali ne i obavezni delovi LPA.

Cilj plana komunikacije je da omogući:

- informisanje svih aktera o procesu,
- mobilisanje svih ljudskih i materijalnih resursa i
- pokretanje na akciju svih odgovornih društvenih činioca.

Plan komunikacije se odnosi sledeće faze procesa izrade i implementacije LPA:

Faza ulaska Opštine/Grada _____ u izradu LPA i izrada LPA

- Intervjui i novinski članci o otpočinjanju izrade LPA, isticanje ključnih razloga i očekivanih rezultata; povećavanje interesa javnosti za potrebe izbeglica i IRL
- Participativno prikupljanje podataka od svih relevantnih društvenih aktera.
- visoko učešće raznorodnih društvenih činilaca u analizi stanja, određivanju prioriteta i definisanju konkretnih zadataka
- Konsultacije sa korisničkim grupama i organizacijama korisnika;

Faza promocije usvojenih lokalnih mera i aktivnosti

- Javna rasprava o predlogu LPA;
- Izrada flajera sa informacijama o LPA i njihova podela
- Izrada logoa LPA koji će se koristiti kao promotivno sredstvo na svim projektima koji budu proizašli iz LPA (opciono)
- Donošenje i usvajanje Odluke o prihvatanju Akcionog plana na sednici Skupštine Opštine/Grada
- Štampanje i distribucija usvojenog LPA svim akterima i nosiocima javnih ovlašćenja, donatorskim programima
- Konferencija za medije, nakon usvajanja LPA
- Konferencija za medije o postignutim rezultatima, najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće

Prilozi (opciono)

- Povezanost sa ciljevima Nacionalne strategije
- Povezanost sa ciljevima lokalnih strateških dokumenata
- Plan za smanjenje rizika
- Detaljne analize ili opisi
- drugo